

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203279
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819203279.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudkýň JUDr. Aleny Mazúrovej a JUDr. Sandry Veľkej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: U. o zaplatenie 774,15 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku č.k. 12Csp/155/2019-71 zo dňa 2. apríla 2020 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.) a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán na ne nemá nárok (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodný žalobca - Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155 domáhal zaplatenia sumy 774,15 EUR s prísl. zo vzniknutého právneho vzťahu založeného zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., ku ktorej bol vedený účet č. 0046137686, uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu - VÚB a.s., ako veriteľom a žalovaným v hmotnoprávnom postavení dlžníka, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový rámec vo výške 300 EUR, s dohodnutým úrokom vo výške 23,76 % a s povinnosťou žalovaného platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 10 EUR. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a pred odstúpením pohľadávky žalobcu na vymáhanie, žalobca vystavil ku dňu 10.9.2019 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.8.2019, obsahujúcim súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatky, sankčný úrok a štandardný úrok, s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného, s konečným zostatkom na úhradu vo výške 774,15 EUR. Žalovaný si neplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.8.2019, t.j. v lehote splatnosti do dňa 20.9.2019 a žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka s poukazom na nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. od 21.9.2019 do zaplatenia.

3. Uznesením zo dňa 10.12.2019 súd prvej inštancie rozhodol o pripustení zmeny strán sporu na strane žalobcu a do konania vstúpil nový žalobca Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154.

4. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení zodpovedajúcim tvrdeniam žalobcu ohľadne okolností vzniku a realizácie právneho vzťahu strán, považujúc ich za preukázané na základe ním predložených listinných dôkazov. Navyac tiež zistil, že na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty žalovaný prostredníctvom kreditnej karty postupne čerpal peňažné prostriedky od 15.5.2014 do 26.1.2016 vo výške 700 EUR a že uhradil 26 splátok spolu v sume 646 EUR. K poslednej úhrade zo strany žalovaného došlo dňa 21.7.2016. Následne na účte boli účtované

len štandardné úroky, poplatok za správu kartového účtu, sankčné úroky a náklady na vymáhanie do vyhlásenia okamžitej splatnosti.

5. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 43c ods. 1,2, § 44 ods. 1,2, § 52, § 54a, § 107 ods. 1,2, § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 1, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na ich základe posúdil vzťah strán ako záväzkový zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Usúdil, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným mal vzniknúť na základe žiadosti o vydanie karty Autokarta QuatroCar, pričom mal za to, že touto žiadosťou ešte zmluva nevzniká; tá vznikne až schválením žiadosti bankou a zmluva sa stáva platnou a účinnou dňom podpísania zmluvy bankou, pričom potvrdzujúci list má byť súčasťou zmluvy, ktorý však žalobca k zmluve a k žalobe nepripojil. Podľa jeho úvahy nie je zrejmé, či a kedy prípadná akceptácia žiadosti bola žalovanému doručená, a teda či a kedy sa žalovaný dozvedel o uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože len vyjadrenie súhlasu s obsahom určitého návrhu má účinky prijatia návrhu. Pokiaľ mal byť proces uzatvorenia zmluvy zavŕšený navyše aj vydaním potvrdzujúceho listu, súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca nepreukázal ani existenciu a doručenie tohto listu žalovanému. Poukazujúc na obchodné podmienky veriteľa ďalej konštatoval, že úverový rámec stanovuje predovšetkým banka, ktorá stanovuje výšku splátky a zrejme aj všetky ostatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Dôvodil, že ak na základe takýchto úkonov začal žalovaný používať kartu a čerpať prostriedky poskytované bankou, nemožno uzavrieť, že došlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere a platné uzavretie zmluvy nemožno nahrádzať ani jednostranným vystavením výpisu z Autokarty QuatroCar, kde má byť upravená aj splatnosť dlhu, výška splátky, účtovanie úrokov, poplatok za vyhotovenie a zaslanie výpisu a pod. Mal za to, že samotné použitie karty nie je momentom uzavretia písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pokiaľ by žalobca tvrdil, že už samotným prijatím a schválením zmluvy o používaní karty došlo zároveň aj k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, ktorou mal byť čerpaný úver, uvedené nemôže viesť k platnému uzavretiu úverového vzťahu, pretože žalovaný nemohol v čase podpisovania žiadosti byť podrobne oboznámený s obchodnými podmienkami banky a v spleti obchodných spoločností - banky, Consumer Finance Holding a.s - je len veľmi ťažké sa vyznať, kto je veriteľom a kto za koho koná a teda žalovaný nemohol vedieť podstatné údaje ako je úroková sadzba, nemohol poznať platnosť mesačných splátok, ktoré nie sú ani v žiadosti uvádzané jasne a zrozumiteľne. Uzavrel, že zmluva nevznikla platným spôsobom a prihliadajúc na oslabenie práva spotrebiteľa vyhodnotil, že vzhľadom na mechanizmus uzatvárania zmluvy táto je neplatná, pretože k jej uzavretiu v písomnej forme nedošlo. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu ako neplatnú a následne nárok žalobcu posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Majúc za to, že žalovaný vyčerpal celkovú sumu 700 EUR a uhradil celkom sumu 646 EUR a keďže žalovaný naposledy čerpal prostriedky dňa 24.1.2016 v sume 50 EUR, týmto dňom žalobcovi začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, pretože veriteľ musel vedieť, že nedochádza k platnému uzavretiu zmluvy, resp. vzhľadom na okolnosti uzatvárania zmluvného vzťahu začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba od momentu, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo, t.j. nepochybne najneskôr dňom 24.1.2016 a dvojročná subjektívna premlčacia doba uplynula dňom 24.1.2018, objektívna dňa 24.1.2019 a keďže žalobca podal žalobu na súd 29.10.2019, žalobu zamietol z dôvodu prihliadnutia na premlčanie práva ex offo. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a keďže žalobca v konaní úspešný nebol a žalovanému žiadne trovy nevznikli, o trovách rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na ne nárok.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobe vyhovie. S vymedzením odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnom uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy, dôvodiac, že zo samotného označenia „predschválený“ úverový rámec je zrejmé, že už v čase podania žiadosti o úver žalovaným, bol tento určený so základnými parametrami úveru, pričom k prijatiu žiadosti o úver zo dňa 14.4.2014 došlo právnym predchodcom žalobcu dňa 30.4.2014 bez výhrad a dodatkov, preto zmluvný vzťah založený touto zmluvou vznikol riadne a platne. Poukázal na všeobecné obchodné podmienky, z ktorých vyplýva, že zmluva vzniká akceptáciou zo strany banky a potvrdzovací list nie je dokladom preukazujúcim vznik zmluvy. Úverová zmluva ako konsenzuálny kontrakt bola uzavretá riadne v písomnej forme, žalovaný úver čerpal, čo vyplýva z predloženého výpisu, pričom žalovaný túto skutočnosť ani nerozporoval a zmluvné strany sa riadili jej zmluvnými dojednaniami aj v záujme zachovania a naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov úverového vzťahu a preto nie je možné úverovú zmluvu označiť za absolútne neplatný právny úkon. Dôvodil, že pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov

na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 1.4.2015 sp. z. I. ÚS 640/2014 a dodal, že neexistuje zákonný dôvod pre označenie dotknutej úverovej zmluvy ako celku za absolútne neplatný právny úkon. Namietol nesprávne posúdenie premlčania práva, keď súd prvej inštancie začiatok premlčacej doby určil od dátumu, kedy žalovaný naposledy čerpal finančné prostriedky, pričom nebolo vzaté do úvahy vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Poukázal na článok V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok a dodal, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 5.11.2016 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške, pričom zásielka bola žalovaným prevzatá dňa 21.11.2016 a lehota 10 dní na zaplatenie dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu uplynula dňa 1.12.2016 a od 2.12.2016 sa žalovaný dostal do omeškania s jeho uhradením. Poukazujúc na § 101 Občianskeho zákonníka dôvodiac, že premlčacia lehota na uplatnenie práva začala plynúť dňa 2.12.2016, žalobca si tak svoj nárok žalobou na súde uplatnil včas. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/456/2006, sp. zn. 21Cdo/426/2005 a tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 11Co/60/2019.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie odvolateľa ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a v intenciách odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že pri závere o nesprávnych skutkových zisteniach musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo ktoré vyšli najavo iba z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP.

10. K odvolaciemu dôvodu upravenému v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP spočívajúcemu v nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo aplikoval na zistený skutkový stav, alebo z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

11. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku z hľadiska vyššie uvedených uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu uvedených v odvolaní dospel k záveru, že žalobca opodstatnene uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, lebo súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a navyše vyvodil z vykonaného dokazovania nesprávne skutkové zistenia

12. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu s odôvodnením, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, konkrétne dospel k záveru, že zmluva nevznikla platným spôsobom, prípadne, že k uzavretiu vôbec nedošlo, pretože žiadosťou o vydanie karty zmluva ešte nevzniká, tá vzniká až schválením žiadosti bankou a účinnosť a platnosť nadobúda dňom podpísania zmluvy bankou, poukazujúc na skutočnosť, že ak má proces uzatvorenia zmluvy zavŕšiť aj vydanie

potvrdzujúceho listu, žalobca existenciu a doručenie tohto listu žalovanému nepreukázal. Na tomto skutkovom závere podriadil právny vzťah strán právnej úprave o bezdôvodnom obohatení a za použitia § 54a v spojení s § 107 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že právo žalobcu je premlčané, pretože dvojročná subjektívna doba uplynula najneskôr dňom 24.1.2018. V tomto závere vyšiel súd prvej inštancie z toho, že premlčacia doba začala plynúť dňom 24.1.2016, kedy žalovaný naposledy čerpal prostriedky z účtu.

13. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy, prípadne, že k jej uzavretiu v písomnej forme vôbec nedošlo z dôvodu absencie potvrdzujúceho listu o prijatí návrhu/žiadosti o úver právnym predchodcom žalobcu. Žiadosť o vydanie karty obsahuje pred bodom V. vyhlásenie, že prijatím a schválením žiadosti zo strany banky sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s. vydávanej v spolupráci s CFH. OP, cenník a potvrdzujúci list sú súčasťou tejto žiadosti/zmluvy. Obsahom žiadosti je výška (pred)schváleného úverového rámca, výška štandardnej mesačnej splátky a výška štandardnej úrokovej sadzby v zmysle platného cenníka. V bode IV. je zároveň uvedený popis indikatívneho výpočtu RPMN, ktorého výška je 33,54 %. Uvedený bod tiež obsahuje výšku celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom v sume 56,99 EUR, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v sume 356,99 EUR, výšku priemernej hodnoty RPMN pre kreditné karty - 25,37 %, deň splatnosti mesačnej splátky - 15. deň v kalendárnom mesiaci, počet splátok 12, s uvedením výšky prvej až predposlednej splátky - 25 EUR a poslednej splátky vo výške 81,99 EUR a tiež obsahuje údaj, že žalovaný vyčerpá spotrebiteľský úver platbou kartou u obchodníka vo výške schváleného úverového rámca a tento sa poskytuje na obdobie jedného roka počnúc dňom prvého čerpania, pričom bola stanovená povinnosť žalovaného - dlžníka splácať istinu v rovnakých mesačných splátkach so začiatkom 1. mesiaca po dni prvého čerpania a poslednou splátkou sa vyrovná zostatok istiny úrokov prípadne ďalších poplatkov. Žalovaný ako žiadateľ pred podpisom žiadosti vyhlásil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s. v spolupráci s CFH, a.s., prejavil s ich znením súhlas a zaviazal sa ich dodržiavať. Žalovaný túto žiadosť podpísal dňa 14.4.2014 a právny predchodca žalobcu ako veriteľ dňa 30.4.2014, a to bez akýchkoľvek výhrad. V zmysle pripojených obchodných podmienok (článok II. bod 2) sa prijatím a schválením žiadosti zo strany banky žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak, zmluva sa stáva platnou a účinnou dňom jej podpísania zo strany banky. Banka, resp. veriteľ informuje klienta - dlžníka o uzavretí zmluvy vydaním potvrdzujúceho listu o schválení žiadosti a uzavretí zmluvy.

14. Zmluva je dvojstranný alebo viacstranný právny úkon, ktorý vzniká konsenzom, t.j. úplným a bezpodmienečným prijatím (akceptáciou) návrhu na uzavretie zmluvy (oferty). Akceptácia je jednostranný prejav vôle, ktorým adresát dáva navrhovateľovi najavo, že návrh zmluvy prijíma a že s ním uzaviera zmluvu s obsahom uvedeným v návrhu. Inak povedané, pod prijatím návrhu sa rozumie včasné vyhlásenie alebo iné včasné konanie osoby, ktorej bol návrh určený a z ktorého možno vyvodiť jej súhlas s návrhom. Včasné prijatie nadobúda účinnosť od okamihu, keď vyjadrenie súhlasu došlo navrhovateľovi. Vznik zmluvy predpokladá, že zmluva bola prijatá úplne a bez výhrad. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje výhrady, dodatky, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Na vznik zmluvy je potrebné, aby sa účastníci dohodli aspoň o jej podstatných náležitostiach. Od vzniku zmluvy treba odlišovať jej účinnosť, to znamená skutočnosť, že zmluva začala spôsobovať zamýšľané právne následky, inak povedané, že sa možno úspešne domáhať plnenia zo zmluvy. Vznik zmluvy a jej účinnosť spravidla nastávajú zároveň.

15. Zo znenia či už žiadosti/ návrhu alebo obchodných podmienok nie je možné vyvodiť záver, aby si zmluvné strany dohodli odkladaciu podmienku (§ 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že až dorúčením potvrdzujúceho listu nastane účinnosť zmluvy. Potvrdzujúci list nepodmieňuje platnosť zmluvy, resp. jeho absencia nespôsobuje neplatnosť zmluvy tak, ako to uzavrel súd prvej inštancie. V posudzovanom prípade účinnosť prijatia návrhu na uzavretie zmluvy (žiadosti o vydanie karty) bola dohodou zmluvných strán určená k okamihu jeho (jej) prijatia a schválenia veriteľom, kedy týmto momentom sa stala zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty a platnosť a účinnosť nadobudla dňom jej podpísania zo strany veriteľa, t.j. 30.4.2014.

16. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že prístup súdu prvej inštancie je poznačený typickým nedostatkom, ktorého sa súdy prvej inštancie dopúšťajú v spotrebiteľských sporoch. I v tomto prípade totiž súd prvej inštancie zamenil spotrebiteľskú ochranu s vyhľadávaním dôvodov pre nepriznanie

všetkého, čo presahuje základné plnenie za každú cenu (obvykle úrokov, poplatkov, sankčných plnení a pod.). Odvolací súd v tejto spojitosti pripomína, že Súdny dvor Európskej únie (ESD) vo svojom rozhodnutí Home Credit Slovakia a.s. vs. Biroová naznačil, že aj ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru a že aj Ústavný súd SR je vo svojej judikatúre kritický k neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Medzi inými vo svojom náleze sp. zn. PL. ÚS 11/2016 z 7.2.2018 Ústavný súd (tiež) konštatoval, že v sporovom konaní je pozícia sudcu ako vyhľadávača dôkazov len v prospech jednej strany neprirodená. Súd prvej inštancie si vo svojom uvažovaní evidentne neuvedomoval, že ani procesné ohľady, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva (§ 290 a nasl. CSP), neznamenajú úplné vylúčenie základných atribútov kontradiktórneho konania a ani, že procesná ochrana spotrebiteľa musí nadväzovať na podstatu spotrebiteľského hmotného práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami a závadnými výrobkami. Opomenul, že aj v spotrebiteľských sporoch musí rozhodnutie súdu smerovať k spravodlivému a vyváženému usporiadaniu pomerov strán tak, aby sa spotrebiteľovi v okolnostiach prípadu dostalo primeranej spotrebiteľskej ochrany za súčasného rešpektovania poctivo nadobudnutých práv dodávateľa. I v spotrebiteľských vzťahoch je potrebné v čo najväčšej miere zachovať fundamentálne pravidlo súkromnoprávných vzťahov, že prevzaté záväzky, nevynímajúc povinnosť zaplatiť odplatu za tovar či službu, ale aj primeranú sankciu za ich neplnenie, sa zásadne majú plniť. Preto zásah súdu do zmluvne nadobudnutých práv a prevzatých záväzkov musí mať výnimočnú, skutkovými okolnosťami jasne odôvodnenú a zákonom pevne podopretú povahu. V žiadnom prípade nemôže odopretie práva, a to ani v spotrebiteľských sporoch, spočívať len na subjektívnej predstave sudcu, na nejasných či ťažko zrozumiteľných úvahách alebo na z iných rozhodnutí paušálne prevzatých záverov bez ich konfrontovania s konkrétnymi okolnosťami prípadu. Tento postup zároveň nesmie byť samoučelný, ale musí vyplývať z ochranného účelu porušenej normy a vždy musí byť realizovaný takým spôsobom, aby mal dodávateľ dostatočný procesný priestor reagovať na zásadné skutkové nálezy a právne závery súdu, a to aj tie, ktoré nevyplynuli z procesnej obrany spotrebiteľa, ale sú súčasťou vlastného myšlienkového konštruktu súdu v rámci spotrebiteľskej ochrany. Inými slovami povedané, pokiaľ súd prvej inštancie pri ochrane spotrebiteľa vo svojich úvahách supluje jeho skutkovú alebo právnu obranu v spore, dodávateľ musí mať možnosť reagovať na jej rozhodujúce momenty prostriedkami procesného útoku alebo procesnej obrany, alebo svojou argumentáciou rovnako, akoby ju uplatnil spotrebiteľ sám.

17. Odvolací súd na rozdiel od záverov prijatých súdom prvej inštancie považuje vzťah medzi stranami za spotrebiteľský vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej v zákonom vyžadovanej písomnej forme stranami dňa 30.4.2014, kedy došlo k prijatiu a schváleniu žiadosti zo strany žalovaného, na základe čoho sa návrh žalovaného stal zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB. Je potrebné upriamiť pozornosť na to, že medzi stranami sporu bola dňa 30.4.2014 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, ktorej osobitou vlastnosťou je to, že ide o tzv. otvorenú zmluvu o úvere, ktorá svojím obsahom podobná možnosti povoleného prečerpania v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Povaha tzv. otvorenej zmluvy o úvere spočíva v tom, že spotrebiteľ spláca istinu v rovnakých mesačných splátkach, počínajúc termínom dohodnutým v uzavretej zmluve, metóda výpočtu RPMN pri takejto zmluve nie je priamočiara z dôvodov, že pri nemožnosti určenia pevne stanoveného trvania nie je možné RPMN určiť. Tento úver je možné použiť opakovane, keď dlžník použitú sumu vráti. Teda v posudzovanom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver formou revolvingu (na základe kreditnej karty) a pri tejto forme úveru je stanovený len tzv. úverový rámec, teda suma, do výšky ktorej spotrebiteľ môže úver čerpať. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný čerpal finančné prostriedky od dňa 15.5.2014, a teda je možné uzavrieť, že žalovanému bola poskytnutá zo strany veriteľa kreditná karta aj s potrebnými údajmi (PIN), ktorú aj používal.

18. Odvolací súd pripomína tiež potrebu mať pri právnom posudzovaní veci na zreteli doktrínu priority výkladu vedúceho k platnosti právneho úkonu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 15/2014, v ktorom tento konštatoval, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana, vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa článku 2 ods. 3 Ústavy. Ústavný súd zároveň zdôraznil, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je prioritá výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je

v rozpore pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z článku 1 ústavy. Obsahovo výstižnými a inšpiratívnymi v prejednávanej veci sú tiež závery Ústavného súdu ČR v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 340/2012, podľa ktorých preferencia výkladu uchovávať juceho právny úkon v platnosti kladie vysoké nároky na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým sa právny úkon vyhlasuje za neplatný. Z takého rozhodnutia musí byť najmä dostatočne zrejmé, z akého právneho dôvodu má neplatnosť právneho úkonu vyplývať, či porušenie danej právnej normy vedie k neplatnosti právneho úkonu alebo k inému právnemu následku a aké skutkové zistenia preukazujú naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyplýva neplatnosť právneho úkonu. Z ústavného hľadiska požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti. Zároveň majú sudy pri posudzovaní neplatnosti právnych úkonov zohľadniť aj zmysel a účel právnej úpravy, ktorá s určitým nedostatkom právneho úkonu spája právny následok v podobe jeho neplatnosti.

19. Podobne Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 640/2014 z 1.4.2015 uviedol: „Určitosť právneho úkonu je zákonnou podmienkou jeho platnosti a je považovaná za náležitosť prejavu vôle. Právny úkon možno považovať za určitý vtedy, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a súčasne je jeho predmet jasne určený. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou súčasne platí, že aj v prípade určitých pochybností o určitosti obsahu či predmetu právneho úkonu bude tento neplatným len vtedy, ak tieto nedostatky nemožno preklenúť ani použitím interpretačných pravidiel ustanovených v § 35 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Ak totiž tieto nedostatky možno takýmto spôsobom preklenúť, je ústavnou povinnosťou všeobecného súdu uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu, a nie naopak. Preferencia výkladu uchovávať juceho právny úkon v platnosti kladie vysoké nároky aj na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým sa právny úkon vyhlasuje za neplatný. Z takého rozhodnutia musí byť najmä dostatočne zrejmé, z akého právneho dôvodu má neplatnosť právneho úkonu vyplývať, či porušenie danej právnej normy skutočne vedie k neplatnosti právneho úkonu a aké skutkové zistenia preukazujú naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyplýva neplatnosť právneho úkonu. Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu „.

20. Odvolací súd tiež poukazuje na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS/625/2003 zo dňa 14.4.2005, v ktorom Ústavný súd ČR uviedol: „Základným princípom výkladu zmluvy je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s tým spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Nie je ústavne konformné a je v rozpore s princípmi právneho štátu taká prax, keď všeobecné sudy uprednostňujú výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosti zmluvy nezakladajúcim.“ Citovaný nález by mal predstavovať základ nazerania na sporové konanie, spotrebiteľské spory nevynímajúc. Základnou podmienkou je predovšetkým zhoda (konsenzus) vôle zmluvných strán o obsahu zmluvy. Zmluva vzniká, ak sa strany dohodnú na obsahu zmluvy, teda keď adresát právneho úkonu prijme návrh na uzatvorenie zmluvy. Návrh musí byť prijatý v celosti a bez výhrad. Je potrebné poukázať na judikatúrou opakovane prezentovanú doktrínu, podľa ktorej nie je možné aplikáciu právnych noriem na ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a spätne. Nie je možné dospieť k záveru, že ochrana spotrebiteľa umožňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia len s odôvodnením, že je pre spotrebiteľa výhodnejšia. Uvedený záver by vnášal do právnych vzťahov značnú neistotu a znamenal by tiež výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov (NS ČR sp. zn. 32Cdo/3337/2010, sp. zn. 32Cdo/1592/2012, sp. zn. 33Cdo/1069/2014). Je preto otázne, či je takýto zásah do prejavenej vôle v súlade so zásadou právnej istoty a princípom právneho štátu alebo sa jedná o ustanovenie, ktoré zaťažuje veriteľa bez náležitého právneho dôvodu.

21. Odvolací súd zastáva názor, že požiadavka na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany je preto dôvodná len tam, kde prišlo k nezákonnému alebo nečestnému obohateniu sa na úkor spotrebiteľa, alebo kde boli dojednané plnenia, ktoré značne znevýhodňujú jeho postavenie.

22. Súd prvej inštancie vedený nesprávnymi právnymi úvahami neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku a nakoľko tento nedostatok vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP neostávalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

23. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie dôvodnosti základu a výšky uplatneného nároku a pri posudzovaní tejto otázky vyjde z úvah vyjadrených odvolacím súdom v tomto uznesení a vyhne sa formalistického a paušálnemu prístupu pri hodnotení rozhodujúcich skutočností a tiež aj pri ich vyjadrení v odôvodnení. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, prípadne i s použitím ust. § 295 CSP, si zabezpečí dostatočný skutkový podklad (zistenia) potrebný pre posúdenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzavretia a v súvislosti s tým ustáli výšku dlžnej sumy. Tiež z hľadiska spotrebiteľského práva si zabezpečí pre svoje skutkové závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. K tomu v intenciách v tomto uznesení vytknutých nesprávností vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po prípadnom doplnení dokazovania, či už dôkazmi, ktoré strany navrhli alebo ešte navrhnú v nastávajúcom priebehu konania alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 CSP, súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (článok 11 ods. 1 CSP) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri posudzovaní vyjde z právneho názoru odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vyjadreného v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň, aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

24. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o nároku strán na náhradu trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.